

Radioterapia

Aceste informații se referă la radioterapie. Multe persoane afectate de cancer vor face radioterapie ca parte a tratamentului lor.

Există diverse tipuri de radioterapie. În această broșură vom explica principalele tipuri. Nu toate informațiile vor fi relevante pentru dvs. Rugați medicul dvs. să vă explice ce tip de radioterapie faceți, astfel încât să citiți secțiunile corespunzătoare ale acestei broșuri.

Cuvintele subliniate sunt explicate în glosarul de la sfârșit.

Este posibil ca radioterapia să nu fie singurul tratament de care aveți nevoie. Unele persoane au, de asemenea, nevoie de chimioterapie sau intervenție chirurgicală. Medicii de la spital vă vor vorbi despre tratamentul dvs. Dispunem, de asemenea, de informații în română despre aceste tratamente.

Dacă aveți întrebări, solicitați ajutorul medicului sau al asistentei din spitalul în care sunteți tratați.

Dacă aveți întrebări sau doriți să discutați cu cineva, puteți apela linia de asistență oncologică Macmillan Cancer Support, la numărul de telefon **0808 808 00 00**, de luni până vineri, între orele 9.00

și 20.00. Dispunem de interpreți, deci ne puteți vorbi în limba dvs. Este suficient să ne spuneți, în limba engleză, ce limbă doriți să vorbiți.

Dispunem de informații suplimentare în limba română. Vizitați macmillan.org.uk/translations sau sunați-ne la numărul de telefon **0808 808 00 00**.

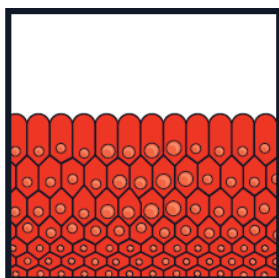
În această broșură:

- Ce este cancerul?
- Ce este radioterapia?
- De ce este administrată radioterapia?
- Personalul de radioterapie
- Consimțământul pentru tratament
- Unde este administrat tratamentul?
- Planificarea tratamentului dvs.
- Tipuri de radioterapie
- Radioterapie externă
- Radioterapie internă
- Izotopi radioactivi
- Efecte secundare ale radioterapiei
- Efecte secundare pe termen lung
- Modul în care vă poate ajuta Macmillan
- Glosar
- Informații suplimentare în limba română

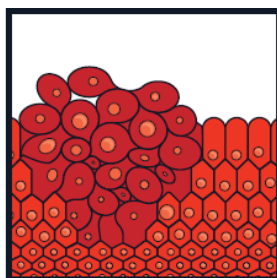
Ce este cancerul?

Cancerul debutează în celulele corpului nostru. Celulele sunt mici componente care alcătuiesc organele și țesuturile corpului nostru. De obicei, aceste celule se divid pentru a forma noi celule într-un mod controlat. Astfel, corpul nostru crește, se vindecă și se regenerează. Uneori, acest proces scapă de sub control și celula devine anormală. Celulele anormale continuă să se dividă și să formeze din ce în ce mai multe celule anormale. Aceste celule alcătuiesc o formațiune numită tumoare.

Celule normale

Celule care formează o tumoare

Nu toate tumorile sunt canceroase. O formațiune necanceroasă se numește benignă. Nu se poate răspândi altundeva în corp. O formațiune canceroasă se numește malignă. Se poate dezvolta în alte regiuni ale corpului.

Celulele canceroase se desprind, uneori, de cancerul primar și călătoresc prin sânge sau sistemul limfatic spre alte părți ale corpului. Celulele canceroase care se răspândesc și formează o tumoare într-o altă regiune a corpului se numesc cancer secundar.

Nu puteți să vă infectați cu cancer de la o altă persoană.

Ce este radioterapia?

Radioterapia utilizează raze X puternice pentru a distruge celulele canceroase. Aceasta poate vătăma și celulele normale, dar, de regulă, acestea se regenerează după terminarea tratamentului.

Există diverse moduri de a face radioterapie. Acestea sunt explicate mai în detaliu la paginile 6.

De ce este administrată radioterapia?

Pentru vindecarea cancerului

Radioterapia este administrată deseori pentru a încerca vindecarea cancerului. Aceasta poate fi administrată drept tratament unic. Sau, poate fi administrată înainte sau după operație. Înainte de operație, aceasta poate să diminueze tumoarea. Dacă este administrată după operație, va contribui la eliminarea celulelor canceroase rămase. Uneori, chimioterapia este administrată în același timp cu radioterapia.

Pentru atenuarea simptomelor cancerului

Atunci când un tip de cancer nu se poate vindeca, radioterapia poate fi administrată pentru atenuarea simptomelor. În acest caz, se numește tratament paliativ.

Personalul de radioterapie

În spital există mai multe categorii de personal care vă pot ajuta cu tratamentul dvs.

Oncologul clinic sau specialistul în cancer

Acesta este un medic care se specializează în radioterapie. Ei vor planifica tratamentul dvs. Îi puteți vedea în timpul tratamentului sau după acesta, verificând starea dvs. De asemenea, puteți solicita să îi vedeți între ședințe.

Radiologii

Aceștia colaborează strâns cu oncologii clinici. Aceștia planifică tratamentele dvs. și operează aparatele de radioterapie.

În timpul tratamentului dvs. veți vedea deseori aceiași radiologi. Aceștia vă pot ajuta cu orice aspect al tratamentului dvs., inclusiv în legătură cu efectele secundare sau preocupările pe care le aveți.

Dacă preferați, puteți solicita să fiți tratat(ă) de un radiolog de același sex.

Asistentele specializate

Multe centre oncologice au asistente specializate în cancer. Acestea sunt experte în tipul dvs. de cancer. Ele vă pot acorda asistență și informații în timpul tratamentului. Acestea vă pot ajuta și la gestionarea oricăror efecte secundare.

Consimțământul pentru tratament

Înainte de începerea tratamentului, medicul sau asistenta dvs. vă va explica modul în care vă poate ajuta. Aceștia vă vor informa și cu privire la orice efecte secundare pe care le poate cauza. Vi se va cere să semnați un formular prin care confirmați că înțelegeți acest aspect și că sunteți de acord să vă supuneți tratamentului. Puteți adresa întrebări referitoare la orice aspect pe care nu îl înțelegeți. Nu vi se va administra niciun tratament fără consimțământul dvs.

Este o idee bună să luați cu dvs. pe cineva care vorbește limba dvs. și limba engleză. Pot fi disponibili traducători la spital; încercați, totuși, să solicitați unul din timp dacă doriți un traducător.

Unde este administrat tratamentul?

Veți urma tratamentul la spital. De regulă, veți primi tratamentul ca pacient ambulatoriu. Aceasta înseamnă că puteți pleca acasă după tratament și că nu este nevoie de internare pe durata nopții. La anumite tipuri de radioterapie, este posibil să rămâneți în spital timp de câteva zile.

Dacă nu vă simțiți bine sau primiți și chimioterapie, poate fi necesar să vă internați în spital.

Planificarea tratamentului dvs.

Radioterapia trebuie planificată cu atenție. Aceasta pentru a vă asigura că tratamentul funcționează bine și că generează cât mai puține efecte secundare posibil. Poate fi necesar să mergeți la spital de câteva ori pentru planificare. Personalul spitalului vă va informa cu privire la ce să vă așteptați.

Investigațiile imagistice

Va trebui să efectuați una sau mai multe investigații imagistice înainte de a începe tratamentul. Acestea ajută medicii să decidă volumul de radioterapie de care aveți nevoie. Este o idee bună să luați cu dvs. pe cineva care vorbește limba dvs. și limba engleză.

Înainte de efectuarea unei investigații imagistice, vi se poate solicita să vă scoateți anumite articole vestimentare și să vă puneți un halat. De asemenea, vi se poate da să beți o substanță sau vi se face o injecție, care poate ajuta la obținerea unei imagini mai clare la investigație.

Mulajul

În timpul radioterapiei trebuie să rămâneți nemișcat(ă) și în poziția corectă. Unele persoane au un mulaj sau o cochilie pe care să o poarte pentru a-și menține poziția. Aceasta poate fi incomodă, dar nu o veți purta mult timp. Mulajul se realizează înainte de a începe tratamentul.

Marcajele pe piele

De asemenea, vi se pot face marcaje mici pe piele, permanente (minitatuaje). Acestea indică locul exact unde trebuie administrată radioterapia.

Informați medicii dacă vă îngrijorează oricare dintre aceste aspecte. Puteți adresa întrebări în orice moment.

Poate fi necesar să așteptați câteva zile după întâlnirea de planificare pentru a începe tratamentul.

Tipuri de radioterapie

Există diverse tipuri de radioterapie:

- **Radioterapie externă** – administrată din exteriorul corpului, folosind aparate cu raze X.
- **Radioterapie internă** – atunci când vi se introduce în corp o substanță radioactivă.
- **Izotopi radioactivi** – când primiți o injecție, o băutură sau o capsulă.

Acestea sunt explicate mai jos. Rugați medicul dvs. să vă explice ce tip de tratament faceți, astfel încât să citiți secțiunile corespunzătoare ale acestei broșuri.

Radioterapie externă

Aceasta este radioterapia care se administrează cu aparate cu raze X. Medicii pot utiliza diverse aparate de radioterapie, în funcție de tipul de cancer. Majoritatea persoanelor vor face tratament în fiecare zi, de luni până vineri, apoi fac o pauză fără tratament pe parcursul sfârșitului de săptămână. Numărul tratamentelor pe care le veți face va depinde de tipul și mărimea cancerului. Întregul tratament, poate dura între una și șapte săptămâni.

Tratamentul durează doar câteva minute în fiecare zi, dar este posibil să trebuiască să așteptați o vreme dacă spitalul este aglomerat. Este o idee bună să luați ceva cu dvs. care să vă ajute să treacă timpul, de exemplu, o carte. Puteți solicita ca tratamentul să aibă loc la aceeași oră în fiecare zi.

Înainte de primul dvs. tratament, medicul vă va explica ce anume se va întâmpla. Aceștia vă pot cere să vă scoateți câteva articole vestimentare și să purtați un halat. Este normal să fiți îngrijorat în legătură cu tratamentul. Dar, de regulă, devine mai ușor după ce vă familiarizați cu personalul și cu ceea ce se întâmplă.

Poate dura o vreme să vă așezați în poziția corectă de tratament. În acel moment va trebui să stați întins(ă) nemișcat(ă). Luminile din cameră pot fi diminuate și personalul va părăsi camera în timpul efectuării tratamentului. Radioterapia nu provoacă dureri.

Personalul vă va urmări din camera de alături fie printr-o fereastră, fie pe un ecran de televizor. Nimeni altcineva nu vă va putea vedea. Dacă aveți probleme, puteți ridica mâna sau suna o alarmă pentru a-i anunța că aveți nevoie de ajutor.

Aparatul se poate deplasa în jurul corpului dvs. pentru a vă administra tratamentul din mai multe direcții diferite. După ce tratamentul s-a terminat, radiologii vor intra înapoi în cameră și vă vor ajuta să coborâți de pe aparat.

Acest tratament nu vă va face să deveniți radioactiv. Puteți sta în compania altor persoane, inclusiv a copiilor, după tratament.

Radioterapie externă:

Radioterapie internă

Aceasta înseamnă introducerea unei substanțe radioactive în corp, în apropierea zonei de localizare a cancerului. Ea va administra cancerului o doză puternică de radioterapie, dar numai o doză slabă celulelor normale.

La femei, este utilizată pentru tratarea cancerului de col uterin, uter sau vagin. Substanța radioactivă este amplasată în tuburi din plastic sau metal. Tuburile sunt introduse în partea superioară a vaginului în timp ce sunteți sub anestezie generală. După ce tuburile se află în interior, trebuie să rămâneți în spital un anumit timp. După încheierea tratamentului, tuburile sunt scoase. Acest tratament poate fi utilizat de sine stătător sau în combinație cu radioterapia externă (descrisă mai sus).

Uneori, medicii introduc fire radioactive în tumoare. Acestea se pot utiliza pentru cancerul la nivelul gurii, buzelor, colului uterin sau al sânilor. Veți avea nevoie de o mică operație pentru a poziționa firele. Va trebui să rămâneți într-o cameră, singur, până la eliminarea acestora. De regulă, aceasta se întâmplă după trei până la opt zile.

În timpul acestor perioade de tratament, medicii și asistentele pot sta cu dvs. o perioadă scurtă de timp. Femeile însărcinate și copiii nu vor avea permisiunea să vă viziteze. Acest lucru vă poate face să vă simțiți singur(ă) sau înspăimântat(ă). Dacă ajungeți în această situație, înștiințați personalul. După ce tratamentul s-a terminat, este sigur să vă aflați în compania altor persoane.

La bărbați, radioterapia internă poate fi utilizată pentru tratamentul tumorilor mici din glanda prostatei. În tumoare sunt introduse mici semințe radioactive. Semințele emit doze mici de radiație foarte încet, o perioadă de timp. Acestea nu sunt îndepărtate, ci sunt lăsate în prostată. Radiația dispare treptat în aproximativ un an. Ea afectează doar o mică zonă din jurul semințelor, prin urmare, nu afectează alte persoane. Medicul dvs. vă va spune dacă trebuie să luați măsuri de precauție imediat după tratament.

Izotopi radioactivi

Aceasta se întâmplă atunci când vi se administrează o substanță radioactivă sub forma:

- unei băuturi
- comprimatelor
- unei injecții.

Cel mai des întâlnit tratament de acest tip este cel cu iod radioactiv. Acesta este utilizat pentru a trata cancerul tiroidian. Atunci când efectuați acest tratament, o parte din iod va fi eliminat de dvs. prin transpirație și urină. Aceasta înseamnă că va fi necesar să rămâneți într-o cameră, singur, până când radiația scade la un nivel sigur. Poate dura între patru și șapte zile. După aceea, puteți merge acasă. Medicul dvs. specialist vă va spune dacă trebuie să luați măsuri de precauție după tratament.

Efecte secundare ale radioterapiei

Radioterapia afectează în mod diferit fiecare persoană. Unele persoane prezintă foarte puține efecte secundare, în timp ce altele prezintă mai multe. Descriem aici cele mai întâlnite efecte secundare. Este puțin probabil să prezentați toate aceste efecte secundare.

Pentru multe persoane efectele secundare sunt ușoare. Înainte de tratament, personalul va discuta cu dvs. despre efectele secundare pe care le puteți observa. Nu uitați să adresați întrebări în legătură cu tot ceea ce vă îngrijorează.

Oboseala

Este posibil să vă simțiți foarte obosit(ă) în timpul tratamentului și o perioadă după încheierea acestuia. Deplasarea către spital în fiecare zi o poate agrava. Dacă sunteți obosit(ă), alocați-vă timp pentru odihnă și planificați-vă ziua astfel încât să nu faceți prea multe.

Este important să faceți zilnic câteva exerciții dacă puteți. O scurtă plimbare vă poate da mai multă energie.

Senzația de greață

Tratamentul vă poate face să vă simțiți rău și uneori să vă fie greață. Această situație apare mai des dacă tratamentul se face în zona abdominală. Personalul spitalului vă poate administra un medicament dacă este cazul. Acesta va ajuta, de regulă, la eliminarea senzației de greață.

Consumul de alimente și băuturi

Uneori este posibil să nu doriți să mâncați. În acest caz, încercați să luați mici gustări regulate în locul meselor mari. Dacă aveți probleme cu pofta de mâncare, este important să anunțați personalul spitalului. Acesta vă va consilia privind modul de a vă îmbunătăți apetitul. Dacă este cazul, puteți adăuga energie și proteine suplimentare dietei dvs. prin utilizarea de suplimente nutritive.

Îngrijiți-vă pielea

Radioterapia vă poate afecta pielea. Această situație apare, de obicei, după cca zece zile. Pielea din zona tratată se poate înroși, inflama sau puteți prezenta mâncărimi. Dacă aveți ten închis, acesta se poate închide și mai mult. Dacă vi se inflamează pielea sau aceasta își schimbă culoarea, informații medicii. Aceștia vă vor spune cum vă puteți îngriji pielea. Iată câteva sfaturi care vă pot ajuta:

- Utilizați apă caldă, mai degrabă decât fierbinte sau rece.
- Utilizați săpunuri fără parfum.
- Nu rămâneți în cadă prea mult timp.
- Uscați pielea tamponând-o ușor cu un prosop moale. Încercați să nu frecați pielea din zona respectivă.
- Nu folosiți pudră de talc, deodorante și parfumuri în zona de tratament.

Dacă pielea dvs. se inflamează, personalul din spital vă poate da o cremă pentru aceasta. Este important să urmați instrucțiunile lor la utilizarea cremei.

În timpul și după radioterapie trebuie să vă îngrijiți pielea:

- Acoperiți zona tratată atunci când vă expuneți la soare sau dacă este vânt puternic.
- Încercați să purtați haine din fibre naturale, cum ar fi bumbac și mătase.
- Purtați haine largi.
- Utilizați o cremă cu grad crescut de protecție solară.
- Protejați pielea de soare timp de un an după încheierea tratamentului.

Căderea părului

Vă va cădea părul numai din zona în care faceți tratament. Dacă faceți tratament la cap, atunci este posibil să vă cadă o parte din părul de pe cap. Dacă faceți tratament la sân, părul de la axilă poate cădea. Unele persoane sunt puternic deranjate de căderea părului. Dacă vă îngrijorează acest lucru, discuția cu medicul sau asistenta dvs. poate ajuta.

Modificări ale sângelui

Uneori, tratamentul poate reduce numărul globulelor roșii din sângele dvs. Aceasta vă poate provoca o stare de oboseală. Puteți avea nevoie să vi se administreze globule roșii suplimentare.

Tratamentul poate reduce și numărul globulelor albe din sângele dvs. Aceasta vă poate face să nu vă simțiți bine. Spuneți imediat medicului dvs. din spital dacă temperatura dvs. depășește 37,5 °C (99,5 °F) sau 38 °C (100,4 °F), în funcție de recomandările oferite de echipa dvs. din spital. De asemenea, ar fi indicat să le spuneți dacă resimțiți senzația de fierbinte, rece sau tremurături.

Diaree

Puteți să prezentați diaree în mod frecvent dacă faceți tratament în zona abdomenului. Este posibil să fiți nevoit(ă) să mergeți la toaletă mai des decât ar fi normal. Această situație vă poate produce oboseală și slăbiciune. Vă poate dura abdomenul. Este important să beți multe lichide. Anunțați personalul din spital dacă aveți diaree. Aceștia vă pot da tablete care să vă ajute.

Probleme cu urinatul

Puteți constata că aveți nevoie să urinați mai des decât normal. Acest lucru se poate întâmpla dacă faceți tratament în apropierea vezicii urinare. Hidratarea suplimentară poate fi de ajutor. Unele persoane constată că le este util să bea suc de merișoare.

Dacă aveți dureri la urinat sau observați sânge în urină, anunțați medicul sau asistenta.

După efectuarea radioterapiei pentru cancerul de prostată, unii bărbați pot urina mai greu. Aceștia pot fi nevoiți să folosească un tub de plastic introdus în vezica urinară pentru a elimina urina într-o pungă. Dacă aveți nevoie de acest lucru, asistentele spitalului vă vor arăta cum să gestionați situația. O asistentă vă poate vizita la domiciliu pentru a vă ajuta.

Inflamarea gurii

Dacă primiți tratament la cap sau gât, este posibil ca gura dvs. să se inflameze. Uneori înghițitul poate deveni dificil. Este foarte important să vă îngrijiți gura în timpul tratamentului. Personalul medical vă va arăta cum să faceți acest lucru. Aceștia vă pot oferi apă de gură și administra analgezice dacă aveți nevoie. Poate ajuta dacă evitați:

- fumatul
- consumul de alcool
- alimentele condimentate
- mâncarea foarte iute

Este foarte important să anunțați medicul sau asistenta dacă gura vă este inflamată sau prezintă ulcerații. Dacă înghițitul devine dificil, medicul dvs. vă poate prescrie medicamente care să vă ajute.

Contracepția

Medicul vă va recomanda să nu concepeți copii în timpul tratamentului. Aceasta, deoarece radioterapia poate fi nocivă pentru făt. Este important să folosiți metode contraceptive pe durata radioterapiei și timp de câteva luni după încheierea acesteia. Puteți discuta cu medicul sau asistenta dvs. dacă acest fapt vă îngrijorează.

Fertilitatea

Tratamentul vă poate afecta capacitatea de a concepe un copil. Multe persoane găsesc acest lucru dificil de acceptat. Dacă vă îngrijorează acest aspect, discutați cu medicul sau asistenta dvs. înainte de începerea tratamentului. Aceștia vă pot spune la ce să vă așteptați și vă pot vorbi despre modurile în care să vă protejați fertilitatea. Discuțiile cu un consilier sau un lider religios vă pot fi și ele utile.

Efecte secundare pe termen lung

Majoritatea efectelor secundare durează numai un timp scurt. Unele pot dura câteva săptămâni după terminarea tratamentului. Uneori, efectele secundare pot dura mai mult. Ocazional, acestea pot dura tot restul vieții dvs. Medicul va discuta cu dvs. despre aceste aspecte înainte de tratament. Este important să înțelegeți că unele efecte secundare pot fi permanente.

Modul în care vă poate ajuta Macmillan

Macmillan vă stă la dispoziție pentru a vă ajuta pe dvs. și familia dvs. Puteți beneficia de sprijin din partea:

- **Liniei de sprijin Macmillan (0808 808 00 00).** Dispunem de traducători, deci ne puteți vorbi în limba dvs. Este suficient să ne spuneți, în limba engleză, ce limbă doriți să vorbiți. Vă putem răspunde la întrebări de ordin medical, furniza informații despre asistența financiară sau discuta despre sentimentele dvs. Linia telefonică funcționează de luni până vineri, între orele 9.00 și 20.00.
- **Site-ul web Macmillan (macmillan.org.uk).** Site-ul nostru conține numeroase informații în limba engleză despre cancer și viața bolnavilor de cancer. Informații suplimentare în alte limbi sunt disponibile la macmillan.org.uk/translations
- **Centrele de informare.** La un centru de informare, puteți vorbi cu un specialist în asistarea bolnavilor de cancer și obține informații scrise. Găsiți centrul de informare cel mai apropiat pe macmillan.org.uk/informationcentres sau telefonați-ne. Este posibil ca spitalul dvs. să dispună de un centru.
- **Grupuri de sprijin locale** – Găsiți un grup aproape de dvs. pe macmillan.org.uk/supportgroups sau telefonați-ne.
- **Comunitatea online Macmillan** – Puteți discuta cu persoane aflate în situații similare pe macmillan.org.uk/community

Glosar

Benignă	Benign	[Benain]	O formațiune din corp care nu este canceroasă și nu se poate răspândi în alte regiuni ale corpului.
Celule	Cells	[Sels]	Micile componente care alcătuiesc organele și țesuturile corpului nostru.
Chimioterapie	Chemotherapy	[Chimoterăpi]	Tratament pentru cancer, în care se folosesc medicamente pentru a distruge celulele canceroase.
Col uterin	Cervix	[Sărvix]	Colul uterin este deschiderea din partea inferioară a uterului dvs. Acesta este situat în corpul unei femei, în partea superioară a vaginului.
Constipația	Constipation	[Constipeișăn]	Când este dificil sau dureros pentru dvs. să mergeți la toaletă. Este posibil să mergeți la toaletă mai rar decât de obicei sau scaunul dvs. poate fi tare și granular.
Diaree	Diarrhoea	[Daiăria]	Când aveți scaun moale sau apos. Puteți avea nevoie la toaletă mai des decât de obicei sau foarte urgent. Puteți, de asemenea, avea dureri abdominale.
Efecte secundare	Side effects	[Said ifect]	Efecte nedorite ale tratamentului împotriva cancerului. De exemplu, pierderea părului, senzația de greață sau oboseala. Majoritatea efectelor secundare dispar după terminarea tratamentului.
Globule albe	White blood cells	[Uait blad sels]	Celule din sânge care luptă împotriva infecțiilor.

Globule roșii	Red blood cells	[Red blood cells]	Celule din sângele nostru care transportă oxigen în corp.
Intervenție chirurgicală	Surgery	[Sărgiări]	Faptul de a suferi o operație.
Investigație imagistică	Scan	[Schen]	Atunci când medicii captează o imagine a interiorului corpului dvs.
Iod	Iodine	[Iodain]	Iodul este o substanță chimică. Atunci când este radioactiv, acesta poate fi utilizat ca tratament pentru cancer.
Malignă	Malignant	[Malignant]	O formațiune din corp care este canceroasă și care se poate răspândi în alte regiuni ale corpului.
Prostată	Prostate	[Prosteit]	Prostata este o glandă mică în interiorul corpului unui bărbat. Se află în apropierea vezicii urinare.
Radioactiv	Radioactive	[Reidioectiv]	Dacă o substanță este radioactivă, aceasta înseamnă că emite radiații.
Sistem limfatic	Lymphatic system	[Limfatic sistem]	Rețea de vase și glande din corp care vă ajută să luptați împotriva infecțiilor.
Tumoare	Tumour	[Tiumăr]	Tumoarea este un grup de celule care se dezvoltă în mod anormal. Celulele anormale continuă să se multiplice și alcătuiesc o formațiune.
Uter	Womb	[Uumb]	Uterul este un organ rotund în interiorul corpului unei femei în zona abdominală inferioară. Este locul unde se dezvoltă un copil dacă sunteți însărcinată.

Vagin	Vagina	[Văgiaina]	Vaginul este un canal în interiorul corpului unei femei. Intrarea în vagin este situată între picioarele dvs. În partea superioară a vaginului se află colul uterin, care duce la uter.
Vindecat(ă)	Cured	[Chiurd]	Când nu mai există celule canceroase în corp.

Informații suplimentare în limba română

Disponem de informații în limba română la macmillan.org.uk/translations

Vorbiți cu noi în limba română

Puteți apela Macmillan gratuit la numărul de telefon **0808 808 00 00** și ne puteți vorbi în limba dvs. cu ajutorul unui translator. Ne puteți vorbi despre preocupările dvs. și eventual adresa întrebări de ordin medical. Este suficient să ne spuneți, în limba engleză, ce limbă doriți să vorbiți.

Suntem disponibili de luni până vineri, între orele 9.00 și 20.00.

Bibliografie și mulțumiri

Aceste informații au fost scrise și verificate de către Echipa de Dezvoltare a Informațiilor despre Cancer din cadrul Macmillan Cancer Support.

Informațiile din această broșură se bazează pe broșura Macmillan **Înțelegerea radioterapiei**. Vă putem trimite un exemplar, însă broșura completă este disponibilă doar în limba engleză.

Aceste informații au fost verificate de experți și aprobate de către editorul nostru medical șef, Dr. Tim Iveson, medicul oncolog consultant al Macmillan.

Cu mulțumiri adresate Helen Sparkes, Asistentă Specializată în Cancer Pulmonar și Lindsey Fitzpatrick, Asistentă Clinică Specializată în Cancer Pulmonar la Macmillan. Le mulțumim, de asemenea, persoanelor afectate de cancer care au revizuit această ediție.

Toate informațiile pe care le deținem sunt bazate pe cele mai bune dovezi disponibile. Pentru mai multe informații despre sursele pe care le utilizăm, vă rugăm să ne contactați la adresa bookletfeedback@macmillan.org.uk

MAC12465_ROMANIAN

Conținut revizuit: noiembrie 2016

Următoarea revizie planificată:

Facem tot posibilul să ne asigurăm că informațiile pe care le transmitem sunt exacte, însă acestea nu pot fi considerate ca reflectând starea actuală a cercetării medicale, care evoluează constant. Dacă vă faceți griji în privința sănătății dvs., trebuie să consultați medicul. Macmillan nu își asumă responsabilitatea pentru nicio pierdere sau daună care rezultă din inexactitatea acestor informații sau a informațiilor provenind de la un terț precum cele de pe site-urile către care facem trimitere.

© Macmillan Cancer Support 2016. Organizație de caritate înregistrată în Anglia și Țara Galilor (261017), Scoția (SC039907) și Insula Man (604). Sediul social 89 Albert Embankment, Londra SE1 7UQ.

MAC12465_ROMANIAN

Radiotherapy

This information is about radiotherapy. Many people with cancer will have radiotherapy as part of their treatment.

There are different types of radiotherapy. We explain the main types in this fact sheet. Not all of the information will be relevant for you. Ask your doctor to explain which type of radiotherapy you are having, so you can read the right parts of this fact sheet.

Any words that are underlined are explained in the glossary at the end.

Radiotherapy may not be the only treatment you need. Some people also need chemotherapy or surgery. The doctors at the hospital will talk to you about your treatment. We also have information in [language] about these treatments.

If you have any questions, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having your treatment.

If you have any questions or want someone to talk to, you can call Macmillan Cancer Support on **0808 808 00 00**, Monday to Friday, 9a

m to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. Just tell us, in English, the language you want to use.

We have more information in Romanian. Visit macmillan.org.uk/translations or call us on **0808 808 00 00**.

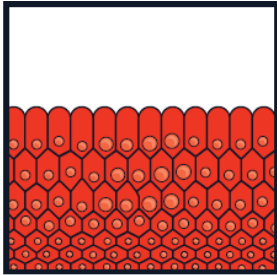
In this fact sheet:

- What is cancer?
- What is radiotherapy?
- Why is radiotherapy given?
- Radiotherapy staff
- Giving consent for treatment
- Where is treatment given?
- Planning your treatment
- Types of radiotherapy
- External radiotherapy
- Internal radiotherapy
- Radioisotopes
- Side effects of radiotherapy
- Long-term side effects
- How Macmillan can help
- Glossary
- More information in [language]

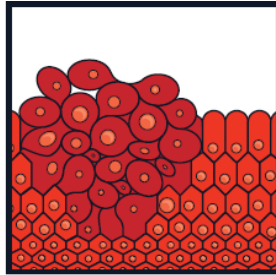
What is cancer?

Cancer starts in our body's cells. Cells are the tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body. Usually, these cells split to make new cells in a controlled way. This is how our bodies grow, heal and repair. Sometimes, this goes wrong and the cell becomes abnormal. The abnormal cell keeps splitting and making more and more abnormal cells. These cells form a lump called a tumour.

Normal cells

Cells forming a tumour

Not all lumps are cancer. A lump that is not cancer is called benign. It cannot spread to anywhere else in the body. A lump that is cancer is called malignant. It can grow into other areas of the body.

Cancer cells sometimes break away from the first cancer and travel through the blood or lymphatic system to other parts of the body. Cancer cells that spread and develop into a tumour somewhere else in the body are called a secondary cancer.

You cannot catch cancer from someone else.

What is radiotherapy?

Radiotherapy uses strong x-rays to destroy cancer cells. It can damage normal cells too, but they usually recover after treatment finishes.

There are different ways of having radiotherapy. These are explained more on pages xx.

Why is radiotherapy given?

To cure the cancer

Radiotherapy is often given to try to cure the cancer. It may be given on its own. Or, it may be given before or after surgery. Before surgery, it may make the tumour smaller. After surgery, it can help kill any cancer cells left behind. Sometimes chemotherapy is given at the same time as radiotherapy.

To relieve cancer symptoms

When a cancer cannot be cured, radiotherapy may be given to relieve symptoms. This is called palliative treatment.

Radiotherapy staff

There are different staff at the hospital who may help with your treatment.

Clinical oncologist or cancer specialist

This is a doctor who specialises in radiotherapy. They will plan your treatment. You may see them during and after your treatment so they can check how you are. You can also ask to see them between appointments.

Radiographers

They work closely with clinical oncologists. They plan your treatments and operate the radiotherapy machines.

You will often see the same radiographers during your treatment. They can help with any part of your treatment, including any side effects or worries you have.

You can ask to be treated by a radiographer of the same sex, if you prefer.

Clinical nurse specialists

Many cancer centres have specialist cancer nurses. They are experts in your type of cancer. They can give you support and information during your treatment. They can also help with managing any side effects.

Giving consent for treatment

Before you have any treatment, your doctor or nurse will explain how it may help. They will also tell you about any side effects it might cause. They will ask you to sign a form to show that you understand this and that you agree to have the treatment. You can ask questions about anything you do not understand. No treatment will be given without your consent.

It's a good idea to take someone with you who speaks your language and English. Interpreters may be available at the hospital, but try to ask for one in advance if you would like one.

Where is treatment given?

You will have your treatment at hospital. You usually have your treatment as a day patient. This means you can go home after the treatment and you don't need to stay overnight. With some types of radiotherapy, you may need to stay in hospital for a few days.

If you are unwell or also having chemotherapy, you may need to stay in hospital.

Planning your treatment

Radiotherapy must be carefully planned. This is to make sure the treatment works well and causes as few side effects as possible. You may need to visit the hospital a few times for planning. The staff at hospital will tell you what to expect.

Scans

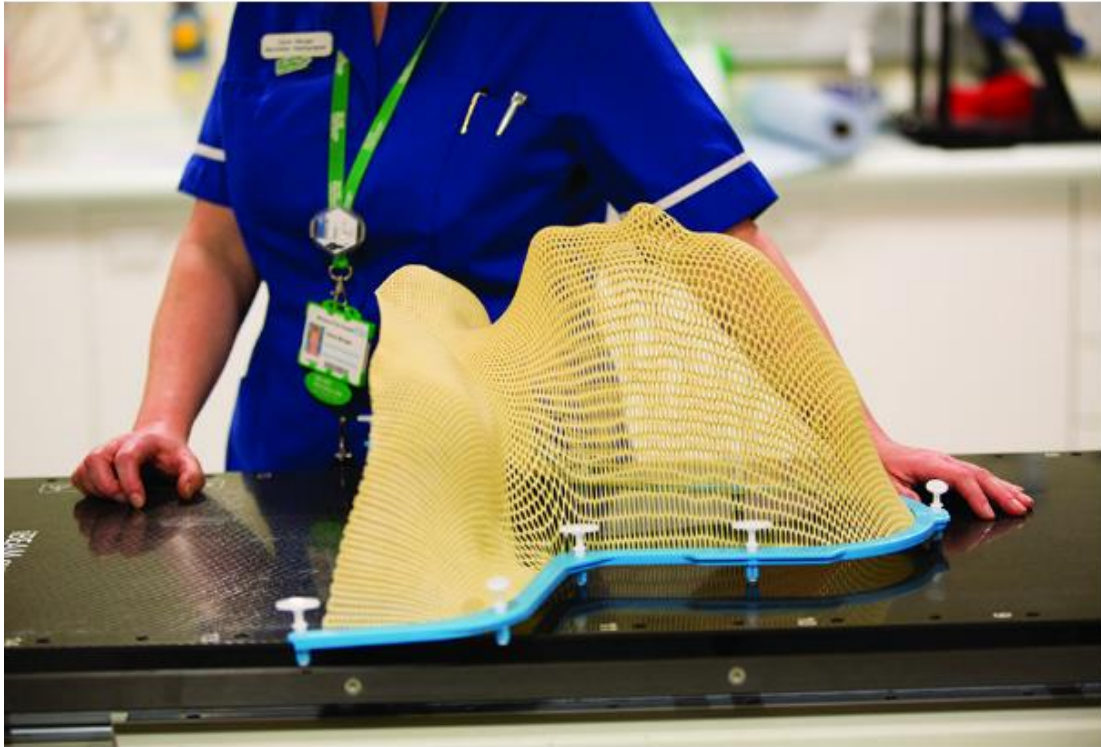
You will need to have one or more scans before you start treatment. This helps the doctors decide how much radiotherapy you need. It is a good idea to take someone with you who speaks your language and English.

Before a scan, you may be asked to remove some clothing and put on a gown. You may also be given a drink or injection, which can help to get a clear picture from the scan.

Mould

You must lie very still during radiotherapy and stay in the correct position. Some people have a mould or shell to wear to keep them in position. It might feel uncomfortable but you will not have it on for very long. The mould is made before your treatment starts.

Marks on the skin

A small, permanent mark (tattoo) may also be made on your skin. This shows the exact place the radiotherapy needs to be given.

Let your doctors know if you are worried about any of this. You can ask questions at any time.

You may have to wait a few days after your planning appointment until your treatment starts.

Types of radiotherapy

There are different types of radiotherapy:

- **External radiotherapy** – given from outside the body using x-ray machines.
- **Internal radiotherapy** – when a radioactive substance is put into your body.
- **Radioisotopes** – when you are given an injection, drink or capsule.

These are explained below. Ask your doctor to explain which type of treatment you are having, so you can read the right parts of this fact sheet.

External radiotherapy

This is when radiotherapy is given using x-ray machines. Doctors may use different radiotherapy machines depending on the type of cancer. Most people will have treatment each day from Monday to Friday, and then have a rest with no treatment at the weekend. The number of treatments you have will depend on the type and size of the cancer. It can take from one to seven weeks to have all the treatment you need.

Treatment only takes a few minutes each day, but you may need to wait for a while if the hospital is busy. It's a good idea to take something with you to pass the time, like a book. You can ask for your appointment to be at the same time every day.

Before your first treatment, the doctor will explain what will happen. They may ask you to take off some clothes and wear a gown. It is normal to feel worried about having treatment. But it usually becomes easier as you get to know the staff and what happens.

It may take a little while to get you in the correct position for treatment. You will then need to lie very still. The lights in the room may be dimmed and the staff will leave the room while the treatment happens. Radiotherapy does not hurt.

The staff will watch you from the next room, either through a window or on a television screen. No one else will be able to see you. If you have any problems, you can raise your hand or ring an alarm to let them know you need some help.

The machine may move around your body to give the treatment from different directions. Once the treatment is over, the radiographers will come back into the room and help you off the machine.

This treatment will not make you radioactive. It is safe for you to be with other people, including children, after your treatment.

External radiotherapy:

Internal radiotherapy

This is when a radioactive substance is placed into your body near the cancer. It gives a strong dose of radiotherapy to the cancer, but only a weak dose to normal cells.

In women, this can be used to treat cancers of the cervix, womb or vagina. The radioactive substance is placed inside plastic or metal tubes. The tubes are placed at the top of the vagina while you are under a general anaesthetic. When the tubes are in, you have to stay in hospital for a short time. When the treatment is finished, the tubes are removed. This treatment can be used on its own or with external radiotherapy (described above).

Sometimes, doctors put radioactive wires into a tumour. This can be used for cancer in the mouth, lip, cervix or breast. You need a small operation to put the wires in place. You will need to stay in a room on your own until the wires are removed. This is usually after three to eight days.

During these treatments, doctors and nurses may only spend a short time with you. Pregnant women and children will not be allowed to visit. This might make you feel alone or frightened. Let the staff know if you feel like this. Once the treatment is over, it's safe to be with other people.

In men, internal radiotherapy may be used to treat small tumours in the prostate gland. Small radioactive seeds are placed into the tumour. The seeds give out small doses of radiation very slowly over a period of time. They are not removed but are left in the prostate. The radiation gradually fades away over about a year. It affects only a small area around the seeds, so it won't affect other people. Your doctor will tell you if there are any precautions you need to take immediately after treatment.

Radioisotopes

This is when a radioactive substance is given to you as:

- a drink
- tablets
- an injection.

The most common type of this treatment is radioactive iodine. It is used to treat thyroid cancer. When you have this treatment, some iodine will leave your body in sweat and urine. This means that you need to stay in a room on your own until the radiation drops to a safe level. This can take about four to seven days. After this you can go home. Your specialist will tell you if there are any precautions you need to take after treatment.

Side effects of radiotherapy

Radiotherapy affects everyone differently. Some people have very few side effects while others have more. We describe the most common side effects here. It is unlikely that you will get all of these.

For many people side effects are mild. Before your treatment, the staff will talk to you about which side effects you may get. Remember to ask about anything that worries you.

Tiredness

You may feel very tired during treatment and for some time after it finishes. Travelling to hospital each day can often make this worse. If you are tired, allow yourself time to rest and plan your day so that you don't do too much.

It is important to get a little bit of exercise each day if you can. A short walk may give you more energy.

Feeling sick

Treatment can make you feel sick, and sometimes be sick. This is more common if you have treatment near the tummy. The hospital staff can give you a medicine for this if you need it. This will usually stop you feeling sick.

Eating and drinking

Sometimes you may not want to eat. If this happens, try having regular small snacks rather than large meals. If you're having problems with eating it's important to tell the hospital staff. They will give you advice on how to improve your appetite. If needed you can add extra energy and protein to your diet by using food supplements.

Looking after your skin

Radiotherapy can affect your skin. This usually happens after about ten days. The skin in the area being treated may become red, sore or itchy. If you have dark skin, it may get darker. If you get sore skin or a change in skin colour, let the doctors know. They can tell you how to look after your skin. Here are some tips that might help:

- Use lukewarm water rather than hot or cold.
- Use soaps that have no perfume.
- Do not lie in the bath for long.
- Dry your skin by patting it gently with a soft towel. Try not to rub the area.
- Do not use talcum powder, deodorants and perfumes in the treatment area.

If your skin does get sore, the hospital staff may give you cream for it. It's important to follow their instructions when using the cream.

You need to look after your skin during and after radiotherapy:

- Cover the area that has been treated when you go out in the sun or if it is windy.
- Try to wear clothes made of natural fibres like cotton and silk.
- Wear loose clothes.
- Use a high-protection suncream.
- Protect the skin from the sun for a year after treatment has finished.

Hair loss

You will only lose hair from the area of your body where you are having treatment. If you are having treatment to your head, you may lose some hair from your head. If you are having treatment to your breast, the hair under your arm might fall out. Some people find hair loss very upsetting. If you are worried about it, talking to your doctor or nurse can help.

Changes in your blood

Sometimes, treatment can reduce the number of red blood cells in your blood. This can make you feel tired. You may need to be given extra red blood cells.

Treatment can also reduce the number of white blood cells in your blood. This can make you feel unwell. Tell your hospital doctor straight away if your temperature goes above 37.5°C (99.5°F) or over 38°C (100.4°F), depending on the advice given by your hospital team. You should also tell them if you feel hot, cold or shaky.

Diarrhoea

It is common to have diarrhoea if you have treatment near your tummy. You may need to use the toilet more often than normal. It can make you feel tired and weak. Your tummy may hurt. It is important to drink plenty of fluids. Tell the staff at the hospital if you have diarrhoea. They can give you tablets to help.

Problems with passing urine

You may have to pass urine more often than usual. This can happen if you are having treatment near the bladder. Drinking more fluids may help. Some people find it helps to drink cranberry juice.

If it hurts when you pass urine, or if you can see blood in it, tell the doctor or nurse.

After radiotherapy for prostate cancer, some men find it more difficult to pass urine. They may need to have a plastic tube put into their bladder to drain urine into a bag. If you need this, the nurses at the hospital will show you how to look after it. A nurse can also visit you at home to help you.

Sore mouth

If you have treatment to your head or neck, your mouth may become sore. Sometimes swallowing may become difficult. It's very important to look after your mouth during treatment. The staff will show you how to do this. They can give you mouthwashes and painkillers if you need them. It can help to avoid:

- smoking
- drinking alcohol
- spicy food
- very hot food

It is very important to tell the doctor or nurse if your mouth feels sore or you have mouth ulcers. If it becomes difficult to swallow your doctor can prescribe medicines to help.

Contraception

Your doctor will advise you not to become pregnant or father a child during treatment. This is because radiotherapy may harm a developing baby. It is important to use contraception during and for a few months after radiotherapy. You can talk to your doctor or nurse if you are worried about this.

Fertility

Treatment can affect your ability to get pregnant or father a child. Many people find this difficult to deal with. If you are worried about this, talk to your doctor or nurse before treatment starts. They can tell you what to expect, and talk to you about ways to protect your fertility. Speaking to a counsellor or religious leader may also be helpful.

Long-term side effects

Most side effects only last for a short time. Some may last for a few weeks after your treatment has finished. Sometimes, side effects can last longer than this. Occasionally, they can last for the rest of your life. Your doctor will talk to you about this before you have your treatment. It is important that you understand that some side effects may be permanent.

How Macmillan can help

Macmillan is here to help you and your family. You can get support from:

- **The Macmillan Support Line (0808 808 00 00).** We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can answer medical questions, give you information about financial support, or talk to you about your feelings. The phone line is open Monday to Friday, 9am to 8pm.
- **The Macmillan website (macmillan.org.uk).** Our site has lots of English information about cancer and living with cancer. There is more information in other languages at macmillan.org.uk/translations
- **Information centres.** At an information centre, you can talk to a cancer support specialist and get written information. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us. Your hospital might have a centre.
- **Local support groups** – Find a group near you at macmillan.org.uk/supportgroups or call us.
- **Macmillan Online Community** – You can talk to other people in similar situations at macmillan.org.uk/community

Glossary

Benign – A lump in the body that is not cancer and cannot spread to anywhere else in the body.

Cells – The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.

Cervix – The cervix is the opening at the bottom of your womb. It is inside a woman's body at the top of the vagina.

Chemotherapy – A cancer treatment that uses drugs to kill cancer cells.

Constipation – When you find it difficult or painful to poo. You might not be going as often as usual, or your poo might be hard and lumpy.

Cured – When there are no cancer cells left in the body.

Diarrhoea – When you have soft or watery poo. You might need the toilet more than usual or very urgently. You may also have tummy pain.

Iodine – Iodine is a chemical. When it is radioactive, it can be used as a treatment for cancer.

Lymphatic system – A network of vessels and glands throughout the body that helps to fight infection.

Malignant – A lump in the body that is cancer and can spread around the body.

Prostate – The prostate is a small gland inside a man's body. It is near the bladder.

Radioactive – If something is radioactive, it means it releases radiation.

Red blood cells – Cells in our blood that carry oxygen around the body.

Scan – When doctors take a picture of the inside of your body.

Side effects – Unwanted effects of cancer treatment. For example, hair loss, feeling sick or tiredness. Most side effects go away after treatment finishes.

Surgery – Having an operation.

Tumour – A tumour is a group of cells that are growing in an abnormal way. The abnormal cells keep multiplying and form a lump.

Vagina – The vagina is a passageway inside a woman's body. The entrance to the vagina is between your legs. At the top of the vagina is the cervix, which then leads to the womb.

White blood cells – Cells in our blood that fight infection.

Womb – The womb is a round organ inside a woman's body in the lower tummy area. It is where a baby grows if you are pregnant.

More information in Romanian

We have information in Romanian at macmillan.org.uk/translations

Speak to us in Romanian

You can call Macmillan free on **0808 808 00 00** and speak to us in your own language through an interpreter. You can talk to us about your worries and medical questions. Just tell us, in English, the language you want to use.

We are open Monday to Friday, 9am to 8pm.

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team.

The information in this fact sheet is based on the Macmillan booklet **Understanding radiotherapy**. We can send you a copy, but the full booklet is only available in English.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by our Chief Medical Editor, Dr Tim Iveson, Macmillan Consultant Medical Oncologist.

With thanks to Helen Sparkes, Lung Cancer Nurse Specialist, and Lindsey Fitzpatrick, Macmillan Lung Cancer Clinical Nurse Specialist. Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this edition.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at bookletfeedback@macmillan.org.uk

MAC12465

Content reviewed: November 2016

Next planned review: 2018

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate but it should not be relied upon to reflect the current state of medical research, which is constantly changing. If you are concerned about your health, you should consult your doctor. Macmillan cannot accept liability for any loss or damage resulting from any inaccuracy in this information or third-party information such as information on websites to which we link.

© Macmillan Cancer Support 2016. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC12465